

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5Tos/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221010037
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6221010037.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD., v trestnej veci obžalovaného R. E. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. c) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí dňa 19. mája 2021, o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/15/2021 zo dňa 26.04.2021, takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. sa z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/15/2021 zo dňa 26.04.2021.

II. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. pri existencii dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa väzba v tomto štádiu konania u obžalovaného R. E., nar. XX.XX.XXXX vo F. B., trvale bytom L. B., L. XXX/X, t.č. v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, n a h r a d z u j e dohľadom probačného a mediačného úradníka a obžalovaný sa p r e p ú š ť a z väzby na slobodu.

Podľa § 80 ods. 1 písm. a) Tr. por. sa ponúknuté záruky za ďalšie správanie obžalovaného dôveryhodných osôb Ing. F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. B., L. F. č. X a Q. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. B., L. F. č. 7, n e p r i j í m a j ú.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. sa p r i j í m a písomný sľub obžalovaného R. E. zo dňa 15.04.2021.

Podľa § 80 ods. 2 Tr. por. sa obžalovanému R. E., nar. XX.XX.XXXX ukladá povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu, dostavovať sa na všetky úkony a povinnosť preberať úradné zásielky.

Podľa § 82 ods. 1 písm. a), f), h), j), k) Tr. por. súd obžalovanému R. E., nar. XX.XX.XXXX ukladá tieto povinnosti a obmedzenia:

- zákaz vycestovať do zahraničia;

- povinnosť pravidelne jedenkrát za dva týždne dostaviť sa k probačnému a mediačnému úradníkovi Krajského súdu v Banskej Bystrici s pravidelným miestom výkonu práce na Okresnom súde Veľký Krtíš podľa jeho pokynov a povinnosť preberať úradné zásielky;

- zákaz úmyselne sa priblížiť k poškodenej L. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. B., B. M. XXX/XX, prechodne bytom F. B., P. X na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov;

- zákaz kontaktu s poškodenou L. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. B., B. M. XXX/XX, prechodne bytom F. B., P. X v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami;

- zákaz zdržiavať sa v blízkosti obydľia poškodenej L. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. B., B. M. XXX/XX, prechodne bytom F. B., P. X alebo v určenom mieste, kde poškodená pracuje alebo ktoré navštevuje;

- zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok

Podľa § 82 ods. 3 Tr. por. plnenie a kontrolu uložených povinností bude u obžalovaného R. E., nar. XX.XX.XXXX vykonávať probačný a mediačný úradník Krajského súdu v Banskej Bystrici s pravidelným miestom výkonu práce na Okresom súde Veľký Krtíš.

Podľa § 82 ods. 4 Tr. por. súd obžalovanému R. E., nar. XX.XX.XXXX nariaďuje kontrolu uložených povinností a obmedzení použitím technických prostriedkov, a to:

-osobným identifikačným zariadením podľa § 4 zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov a

-zariadením na určenie polohy kontrolovanej osoby podľa § 6 zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

-zariadením varovania blízkosti vo vzťahu k poškodenej L. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. B., B. M. XXX/XX, prechodne bytom F. B., P. X podľa § 7 zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorej kontrole je obžalovaný povinný sa podrobiť a určuje mu povinnosť spočívajúcu v príkaze dostaviť sa k probačnej a mediačnej úradníčke na Okresný súd Lučenec dňa 20. mája 2021 o 09,00 hod. za účelom inštalácie technických prostriedkov.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením sp. zn. 3T/15/2021 zo dňa 26.04.2021 samosudca Okresného súdu Veľký Krtíš podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol žiadosti obžalovaného R. E., nar. XX.XX.XXXX vo F. B., zo dňa XX.XX.XXXX a XX.XX.XXXX, o prepustenie z väzby na slobodu. Podľa § 80 ods. 1 písm. a) Tr. por., § 81 ods. 1 Tr. por. neprijal záruku I.. F. E. a Q. E. ako dôveryhodných osôb za ďalšie správanie obžalovaného a neprijal peňažnú záruku, ktorú I.. F. E. ponúkla vo výške 3.000,- eur. Súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. neprijal písomný sľub obžalovaného a nad osobou obžalovaného neuložil dohľad probačného a mediačného úradníka, keď mal za to, že účel väzby nemožno dosiahnuť uvedenými náhradnými trestnoprávnymi inštitútmi alebo ich kombináciou.

Proti tomuto uzneseniu podal obžalovaný do zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 26.04.2021 sťažnosť, ktorú písomne zdôvodnil prostredníctvom svojej obhajkyne podaním zo dňa 07.05.2021. S uznesením súdu o väzbe nesúhlasil a považoval ho za nezákonné. Ako už uviedol, skutky, ktoré sú mu kladené za vinu nespáchal a cíti sa byť nevinným. Tvrdil, že sudca sa vo svojom rozhodnutí jednostranne priklonil k účelovým vyjadreniam poškodenej, pričom nezdôvodnil, z čoho plynie obava, že by mal pokračovať v trestnej činnosti. V tejto súvislosti kategoricky odmietol, že by mal sklony k páchaniu trestnej činnosti. Netrpí žiadnym ochorením psychického charakteru, u neho zistená emočná nestabilita nie je chorobným stavom. Jeho odsúdenia sú spred niekoľkých rokov, odsúdenie za násilnú trestnú činnosť má zahladené. Pokiaľ je dôvodom jeho väzobného stíhania skutočnosť, že má byť konzumentom omamných a psychotropných látok, tieto konzumuje ojedinele a jediná konzumácia takýchto látok z jeho strany nezakladá automaticky skutočnosť, že v prípade prepustenia bude takéto látky užívať pravidelne. Poukázal pritom na fakt, že bolo potvrdené, že nie je závislý od alkoholu alebo od omamných a psychotropných látok. Pokiaľ ide o vzťah k poškodenej, opakovane poukázal na to, že o ňu nemá záujem a sám ju nekontaktoval. Vyhľadala ho sama a pokiaľ by z neho mala strach, nestretla by sa s ním na odľahlom mieste a nasadla by k nemu do auta. Je nezanedbateľné, že poškodená už bola v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom vypočutá, teda sa rozplynula obava z toho, že by mal pôsobiť na jej osobu. Z týchto dôvodov navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a prepustil ho z väzby na slobodu za nahradenia väzby prijatím jeho písomného sľubu, ako aj ponúknutými zárukami dôveryhodných osôb, ponúknutou peňažnou zárukou vrátane nariadenia dohľadu probačného a mediačného úradníka za uloženia primeraných povinností a obmedzení.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Na základe podanej sťažnosti krajský súd preskúmal napadnuté uznesenie a predchádzajúce konanie, pričom dospel k záveru, že sťažnosť obžalovaného bola podaná dôvodne.

Obžalovaný R. E. bol vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 0Tp/165/2020 zo dňa 02.10.2020 z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Väzba u neho začala plynúť dňa 30.09.2020 o 08.40 hod. a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici.

Dňa 18.02.2021 pod sp. zn. Pv 344//20/6610-61 zo dňa 18.02.2021 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš na Okresný súd Veľký Krtíš obžalobu na R. E. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., § 140 písm. b) Tr. zák., prečin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Tr. zák. a prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák.

Naposledy súd rozhodoval o väzbe obžalovaného uznesením Okresného súdu veľký Krtíš sp. zn. 3T/15/2021 zo dňa 22.02.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tos/29/2021 zo dňa 09.03.2021, ktorým obžalovaného ponechal vo väzbe z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. a súčasne zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu.

Podľa § 76 ods. 1, Tr. por., väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 79 ods. 2 Tr. por., policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania. Ak súd vyhlásil oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto okolnosť v zápisnici; takto postupuje predseda senátu aj vtedy, ak v súdnom konaní uplynula lehota väzby podľa § 76 ods. 6. Podľa § 79 ods. 3 Tr. por., obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por., ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočný a prijíma ho.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por., ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných osôb každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem prípadov, ak ide o zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní.

V prípade materiálnych podmienok väzby, krajský súd po preskúmaní spisového materiálu v rozsahu zodpovedajúcom rozhodnutiu o väzbe obžalovaného zdôrazňuje, že rozhodovanie o väzbe nie

je rozhodnutím o vine či nevine. Na základe obsahu spisu krajský súd konštatuje, že doposiaľ zistené skutočnosti a dôkazy zabezpečené v trestnom konaní nasvedčujú tomu, že skutok, ktorý je obžalovanému kladený za vinu, bol spáchaný a tento napĺňa zákonné znaky konkrétnych trestných činov, pre ktoré bola podaná obžaloba. Zo spisového materiálu rovnako vyplýva dôvodné podozrenie, že tento skutok spáchal obžalovaný R. E.. Je potrebné prihliadnuť na to, že podaním obžaloby sa nepochybne zvyšuje dôkazná preukaznosť dôvodnosti jeho trestného stíhania. Dôvodnosť podozrenia, že skutku podľa obžaloby sa dopustil, pretrváva na základe svedeckých výpovedí poškodenej L. Q., svedka L. L., ako aj ďalších nepriamych svedkov a do spisu zabezpečených listinných dôkazov. Na druhú stranu je potrebné uviesť, že rozhodovanie o ponechaní vo väzbe v tomto štádiu konania musí mať svoj podklad v primeranosti (proporcionalite) väzobného stíhania obžalovaného a jej aplikácia musí zodpovedať kritériám zdržanlivosti.

Dôvody väzby ustálené pri vzatí obžalovaného do väzby zostali nezmenené. Nebolo preto možné vyhovieť jeho sťažnosti v tej časti, v ktorej popiera existenciu väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Obava z pokračovania v trestnej činnosti u obžalovaného pramení z konkrétnych okolností týkajúcich sa jeho osoby, a to pokiaľ ide o jeho predošlé odsúdenia s prihliadnutím na povahu spáchanej trestnej činnosti. Obžalovaný bol v minulosti 3-krát súdne trestaný, vo všetkých prípadoch za násilnú trestnú činnosť, a hoci namieťa, že sa na neho hľadí, akoby odsúdený nebol, sťažnostný súd na jeho odsúdenia prihliadol pri hodnotení jeho osoby a sklonov k páchaniu rovnorodej trestnej činnosti. Pokiaľ ide o osobnosť obžalovaného, v prospech obavy z pokračovania v trestnej činnosti svedčia závery znaleckého dokazovania, ktoré nepotvrdzujú duševnú chorobu obžalovaného v pravom slova zmysle, avšak konštatujú u neho absenciu vyšších citov, egocentrizmus s narušením morálneho vývinu, ktoré v emočne vypätej situácii môžu viesť ku kriminálnym prejavom. Odbrzdené správanie obžalovaného môže byť aj prejavom u neho konštatovaného abúzu alkoholu bez znakov závislosti. V neposlednom rade, s poškodenou mal blízky intímny vzťah, pričom vyšetrovaný skutok priamo súvisí s ich nedoriešenými vzájomnými vzťahmi. Hodnotiac uvedené skutočnosti nepominula obava súdu z toho, že obžalovaný bude v trestnej činnosti voči poškodenej pokračovať.

Po preskúmaní hmotnoprávných podmienok pre väzbu obžalovaného však krajský súd na rozdiel od okresného súdu dospel k záveru, že v súčasnom štádiu trestného konania väzba obžalovaného rozhodne nie je nevyhnutná a jej ďalšie trvanie by nezodpovedalo základnej požiadavke proporcionality. V tomto smere verejný záujem na väzobnom stíhaní obžalovaného oslabuje predovšetkým skutočnosť, že vec sa nachádza v štádiu súdneho konania, pričom vykonávaním jednotlivých úkonov trestného konania reálne potreba väzobného stíhania obžalovaného postupne slabne. Osobitne je potrebné uviesť, že dôkaz spočívajúci vo výpovedi poškodenej L. Q. bol v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom zabezpečený a pre vykonanie ďalších dôkazov pred súdom nie je nevyhnutné, aby bol obžalovaný pre dosiahnutie účelu trestného konania naďalej vo väzbe.

Jednou zo základných zásad a požiadaviek väzobného stíhania je, že väzba má trvať len nevyhnutný čas, ako aj to, že inštitút väzby má byť len krajným prostriedkom a má subsidiárny charakter vo vzťahu k iným vhodným opatreniam, ktoré zabezpečujú jej účel. Povinnosť krajského súdu skúmať možnosť nahradenia väzby obžalovaného uvedeným inštitútom vyplýva z obsahu nálezu Ústavného súdu SR č. 67/2013-41. Pokiaľ ide o trestnú vec, v ktorej by na dosiahnutie účelu trestného konania a trestu postačovalo uloženie miernejšieho prostriedku nápravy bez ďalšieho zásahu do osobnej slobody obžalovaného, správnym a zákonným postupom bolo nahradiť ustálené dôvody jeho väzby alternatívnym spôsobom a prepustiť ho na slobodu. Zároveň nie je možné opomenúť fakt, že obžalovaný je vo väzbe už od 30.09.2020.

Vzhľadom na uvedené tak krajský súd považoval účel väzby za dosiahnuteľný prijatím písomného sľubu obžalovaného podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. a nariadením dohľadu probačného a mediačného úradníka nad jeho osobou. S poukazom na pozitívny záver šetrenia o možnosti elektronického monitoringu osoby obžalovaného potom považoval dôvody preventívnej väzby aj z technického hľadiska za nahraditeľné aj postupom podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por., § 82 ods. 1 písm. a), f), h) j), k) Tr. por. za použitia technických prostriedkov, ktoré budú monitorovať pohyb obžalovaného v mieste jeho bydliska a posilnia kontrolu súdom uložených obmedzení a povinností. Vzhľadom k povahe súdneho rozhodnutia a účelu, ktorý sa má elektronickým monitoringom dosiahnuť je v rámci technických prostriedkov aplikovateľným osobné identifikačné zariadenie, ktorého úlohou je jednoznačná identifikácia osoby obžalovaného v kombinácii so zariadením na určenie polohy kontrolovanej osoby a zariadením

varovania blízkosti určeným pre poškodenú ako chránenú osobu v súlade s ust. § 4, § 6 a § 7 zák. č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Krajský súd tiež považoval za nevyhnutné, aby osobe obžalovaného bola vo výroku uznesenia uložená povinnosť podľa § 80 ods. 2 vety poslednej, aby policajtovi, prokurátorovi alebo konajúcemu súdu oznámil každú zmenu miesta pobytu, dostavoval sa na všetky úkony a preberal úradné zásielky.

Pokiaľ ide o možnosti nahradenia väzby obžalovaného postupom podľa § 80 ods. 1 písm. a) Tr. por. a § 81 ods. 1, ods. 2 Tr. por. prijatím záruky dôveryhodných Ing. F. E. a Q. E. ako dôveryhodných osôb, resp. ponúknuť peňažnej záruky I.. F. E., krajský súd tieto ponúknuté záruky neprijal, nakoľko v tomto štádiu trestného konania opatrenia podľa § 80 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. a kontrola výkonu súdom uložených povinností a obmedzení technickými prostriedkami predstavujú dostatočnú záruku, ktorá eliminuje obavu z konania obžalovaného spôsobom uvedeným v ust. § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por., ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, rozhodne vo veci sám.

Z uvedených dôvodov krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a rozhodol o prepustení obžalovaného z väzby na slobodu a nahradení jeho väzby tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Krajský súd však v tejto súvislosti dôrazne upozorňuje obžalovaného, že prepustenie z väzby na slobodu v jeho prípade neznamená pominutie dôvodnosti podozrenia z toho, že spáchal prejednanú trestnú činnosť. Dokazovanie o prípadnej vine, resp. nevine obžalovaného bude predmetom ďalšieho konania. Obžalovaný po prepustení z väzby na slobodu musí viesť riadny život, dodržiavať uložené obmedzenia a povinnosti a vyvarovať sa protiprávneho konania a konfliktných situácií, ktoré by mohli viesť k porušeniu zákona. V opačnom prípade môže byť vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 3 Tr. por.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.